

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 827/2024
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Игњатов, адвокат из ..., против туженог „Mol Serbia“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Катарина Радовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и реинтеграције, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3966/22 од 13.01.2023. године, у седници већа одржаној 24.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3966/22 од 13.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1100/21 од 06.06.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог број .../... од 22.06.2011. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 322.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка преко досуђеног до траженог износа и то за износ од 268.500,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у укупном износу од 518.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3966/22 од 13.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом, трећем и петом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизија је дозвољена по одредби члана 441. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди. Супротно тврдњи ревидента ревизијски суд сматра да је другостепени суд оценио све жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био запослен код туженог на неодређено време на радном месту „...“, односно као ... на бензинској пумпи на Решењем туженог број .../...од 07.06.2011. године, тужилац је привремено удаљен са рада због тога што је учинио повреду радне обавезе јер није поступао у складу са општим актима послодавца. Побијеним решењем бр. .../... од 22.06.2011. године, тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду и члана 83. став 1. тачка 9. Правилника о раду. Отказним решењем од 22.06.2011. године, стављено му је на терет да је учинио повреду радне обавезе тако што је 02.06.2011. године око 00.30 часова приликом обиласка бензинске станице ... и ноћне контроле од стране ББ в.д. менаџера продаје и ВВ и ГГ, менаџера малопродаје и производа, тужилац затечен како користи приватни преносиви рачунар у току свог радног времена, као и да је седео на ходнику између канцеларије и продајног простора ван видокруга камере ,а да у том тренутку није био на одобреној паузи. Током своје смене тужилац није доследно извршавао своје радне обавезе и задатке дефинисане и добијене од својих претпостављених чиме је показао незаинтересованост, немарност и неодговорност у раду. Поред тога, наведено је да тужилац тог дана није извршавао ни послове ни радне задатке предвиђене описом радног места на основу члана 2. 1. 8. 5. Правилника о раду на пумпама, према ком је сваки радник на пумпи обавезан да за време целе смене буде на месту обављања посла. Из исказа сведока је утврђено да је тужиоцу шеф смене ДД дозволио да користи паузу после 00,00 часова, када је затишје и нема возила, а како нису имали просторију за паузу, дозволио му је да стави столицу у ходник, испред кога се налази стакло кроз које може да види уколико дођу муштерије и да их услужи. Поред тога, утврђено је да се тужиочев лаптоп налазио у ходнику на ципеларнику, искључен, затворен и ниједна лампица није светлела. Пре доношења решења, тужиоцу је достављено писано упозорење од 14.06.2011. године о разлозима за отказ на које се тужилац писмено изјаснио негирајући повреду радне обавезе наводећи да је преносиви рачунар био у објекту бензинске станице, али да га није користио, да никада писмено ни усмено није био упознат са правилником о раду „Интермола“, као ни са правилима понашања запослених на бензинској станици, а у вези примедби о његовом понашању навео је да никада није био писмено ни усмено кажњаван, а да је за свој рад био награђиван.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно је примењено материјално право када је усвојен тужбени захтев, будући да тужени није доказао да је тужилац спорном приликом учинио повреду радне обавезе, због које не може да настави рад код послодавца. Нижестепени судови су заузели становиште да се радња тужиоца и његово понашање које је послодавац имао у виду приликом доношења оспореног решења не

могу подвести под отказни разлог из члана 179. став 2. и члана 83. став 1. тачка 9. Правилника о раду јер у оспореном решењу, а ни у упозорењу тужени није конкретизовао радње тужиоца у погледу времена и начина на који је повредио радну обавезу из ког разлога је одлука туженог незаконита.

По оцени Врховног суда, неосновано се ревизијом туженог указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Према одредби члана 185. став 1. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05, 61/05, 54/09) уговор о раду отказује се решењем у писменом облику и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду прописано је да послодавац запосленом може да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на његово понашање и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Одредбом члана 64. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05, 61/05 и 54/09) прописано је да запослени који ради пуно радно време има право на одмор у току дневног рада у трајању од најмање 30 минута. Запослени који ради дуже од 4 а краће од 6 часова дневно има право на одмор у току рада у трајању од најмање 15 минута.

Чланом 83. став 1. тачка 9. Правилника о раду туженог од 11.05.2006. године прописано је да је повреде радне обавезе због које се запосленом може отказати уговор о раду: ако не поступа у складу са општим актима послодавца. Чланом 2. 1. 8. 5. Правилника о раду на пумпама од 30.08.2009. године прописано је да је сваки радник на пумпи обавезан да за време целе смене буде на месту обављања посла. Ако за време радног времена из оправданих разлога мора да напусти радно место то може да учини искључиво уз дозволу одговорног лица на бензинској станици.

У конкретном случају, тужени је тужиоцу отказао уговор о раду на основу решења од 22.06.2011. године, којем је претходило доношење решења о привременом удаљењу са рада од 07.06.2011. године. Оспорено решење о отказу уговора о раду (као и решење о привременом удаљењу са рада које му је претходило) тужени је донео на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, због повреде радне обавезе предвиђене одредбом члана 83. став 1. тачка 9. Правилника о раду - не поступање у складу са општим актима послодавца и члана 2. 1. 8. 5. Правилника о раду на пумпама.

Супротно наводима ревизије, а с обзиром на наведену садржину побијаног решења, по оцени Врховног суда наведена одлука не садржи разлоге који оправдавају доношење одлуке о отказу уговора о раду. Наиме, побијаним решењем тужени није извршио конкретизацију учињених повреда радне обавезе, кроз одређивање времена и начина извршења повреда на које се позива, односно побијано решење (као ни упозорење) не садржи податке на основу којих би се могле идентификовати радње повреде радне обавезе и оценити њихово постојање, што оспорено решење чини незаконитим како правилно закључују и нижестепени судови. Пре свега, тужени не наводи коју је конкретно повреду радне или друге обавезе тужилац учинио и у чему се та повреда огледа, односно коју своју обавезу је тужилац грубо занемарио што би било од значаја код утврђивања постојања отказног разлога, већ се само паушално позива на

повреду радне обавезе предвиђене одредбом члана 83. став 1. тачка 9. Правилника о раду, односно непоступање у складу са општим актима послодавца.

Имајући у виду да је приликом доношења решења о отказу уговора о раду учињен пропуст у поступку доношења решења, те да суд у току поступка није утврдио да је постојао основ за престанак радног односа, управо због тога што је образложење решења паушално и не садржи све елементе на основу којих би се могло утврдити да постоји основ за отказ уговора о раду тужиоцу, правилно су нижестепени судови поништили предметно решење туженог о отказу уговора о раду као незаконито и туженог применом одредбе члана 191. Закона о раду обавезали да тужиоца врати на рад.

Предмет оцене ревизијског суда нису били наводи ревизије којима се оспорава утврђено чињенично стање јер то није дозвољен ревизијски разлог према члану 407. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић